

Onderwerp

Stand van zaken in de gesloten jeugdzorg

Opsteller	Annegien Lange	Behandeldatum	2 april 2024
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	G. Visser		

Advies

1. De brief aan de raad waarmee we informeren over de stand van zaken in de gesloten jeugdzorg, In het bijzonder bij de afdeling Zikos en de brandbrief die de voorzitter van de zeven Gelderse jeugdregio's (G7) heeft verstuurd naar de VNG en het Rijk, vast te stellen.

Aanleiding

In de raadsbrief informeren wij de gemeenteraad over de gesloten jeugdzorg zodat de gemeenteraad zicht krijgt op de stand van zaken. Het afgelopen jaar zijn er 10 kinderen uit de gemeente Nijmegen met een rechtelijke machtiging 'gesloten jeugdhulp' geplaatst. Er zijn 9 kinderen in 2023 geplaatst bij regionaal gecontracteerde, reguliere JeugdzorgPlus aanbieders. Er is 1 kind in 2023 geplaatst op een speciale afdeling, genaamd Zikos. Zikos staat voor Zeer Intensieve Observatie en Stabilisatie en valt onder de landelijke inkoop. In 2023 zaten er bij de gemeente Nijmegen 375 unieke kinderen in verblijf. Gelukkig is bij de meeste kinderen een gesloten plaatsing niet nodig, zij verblijven in de 'open' jeugdhulp op terrein voorzieningen, in een voorziening in de wijk of in de pleegzorg of gezinshuizenzorg. Alleen JeugdzorgPlus aanbieders mogen kinderen gesloten plaatsen. Het ontnemen van de vrijheid van jeugdigen is een forse maatregel. Om die goed te kunnen uitvoeren, stellen JeugdzorgPlus instellingen zichzelf hoge kwaliteitsnormen. Deze normen waren vastgelegd in het kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg.

De Nijmeegse kinderen zijn bij vier verschillende JeugdzorgPlus aanbieders geplaatst, Pactum, Pluryn, IHub en Almata. Omdat een plaatsing in veel gevallen in crisis is, lukt het niet altijd om jeugdigen dicht bij Rijk van Nijmegen te plaatsen.

Beoogde impact

De gemeenteraad op de hoogte brengen van de stand van zaken bij de JeugdzorgPlus aanbieders Pactum, IHub en Pluryn en Almata. Dit sluit aan bij de ambitie in de doelenboom van de Stadsbegroting: 'We zijn een transparant en slagvaardig stadsbestuur dat in samenspraak met de stad en haar omgeving aan de afgesproken doelstemmingen werkt.' En het doel: 'De raad treedt op als vertegenwoordiging van de Nijmegenaar. De raad stelt beleid vast. De raad controleert op de uitvoering van beleid.'

Argumenten

1.1 De raadsbrief geeft inzicht in de bevindingen van de inspectie aangaande de Jeugdzorg Plus aanbieders.

Als we kijken naar de inspectierapporten die IGJ de afgelopen maanden heeft uitgebracht, zien we dat er sprake is van een zorgelijke situatie. Passende hulp ontbreekt, mede omdat er geen verklarende analyses hebben plaatsgevonden bij plaatsingen. Het terugdringen

van vrijheidsbeperkende maatregelen lukt niet overal. En de personele bezetting is kwetsbaar.

1.2 De raadsbrief geeft inzicht in de voorlopige cliëntenstop bij Zikos

Op 29 februari j.l. zijn we door de VNG geïnformeerd over de signalen van ernstige zorgen met betrekking tot de geboden jeugdhulp op de landelijk gecontracteerde Zikos afdelingen. Afdelingen voor Zeer Intensieve Kortdurende Observatie en Stabilisatie (Zikos) zijn onderdeel van JeugdzorgPlus. Ze zijn bedoeld voor jongeren tussen 12 en 18 jaar met complexe en meervoudige gedrags- en psychiatrische problemen. Het risico op agressie, suïcidaliteit en zelfbeschadiging is groot bij deze jongeren. Jason Bhugwandass constateert in zijn onderzoek 'Eenzaam gesloten' dat jongeren op ZIKOS-afdelingen structureel bloot staan aan verwaarlozing en geweld. De inspectie is een onderzoek gestart op alle afdelingen. Lopende het onderzoek heeft de VNG – in afstemming met de IGJ en beide instellingen – afgesproken om geen nieuwe jongeren op de ZIKOS-afdeling te plaatsen.

1.3 De raadsbrief geeft inzicht in het standpunt van de zeven Gelderse Jeugdregio's (G7)

In het bestuurlijk overleg van de 7 Gelderse Jeugdregio's is besloten dat de voorzitter van het G7 bestuurlijk overleg, wethouder Ingrid Timmer, een brandbrief stuurt naar VWS en VGN. Het onderzoek 'Eenzaam opgesloten' naar de ervaringen van jongeren met ZIKOS' vraagt om een stevige, gecoördineerde en onderbouwde visie naar alternatieven voor jongeren met een (acute) psychiatrische crisis in combinatie met gedragsproblemen. Ook zijn financiële afspraken nodig die het voor gemeenten mogelijk maken om alternatieven voor JeugdzorgPlus te ontwikkelen zodat we kleinschalige, persoonlijke en integrale zorg structureel kunnen bekostigen.

Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen.

Financiën

Er zitten geen financiële consequenties aan dit voorstel.

Vervolg

Eind mei of begin juni wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de verwerving van de essentiële jeugdhulpfuncties dat moet resulteren in een overeenkomst met de 56 gemeenten uit de 7 Gelderse jeugdhulpregio's en 16 zorgaanbieders. De gesloten jeugdzorg wordt onderdeel van dit contract.

Bijlagen

1. Raadsbrief : Stand van zaken in de gesloten jeugdzorg
2. Memo ROB: Onvoldoende passende hulp in de Jeugdzorg Plus
3. Brandbrief G7 naar aanleiding van onderzoek Zikos